

برخی مواد پر کاربرد در آیین نامه اجرایی

قانون ثبت اختراعات، طرح های صنعتی و علائم تجاری

ماده ۱: برخی اصطلاحات:

کنوانسیون پاریس: منظور کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی مورخ ۱۲۶۱ هجری شمسی (۱۸۸۳ میلادی با اصلاحات بعدی) است که در تاریخ ۱۳۳۷/۱۲/۱۴ به تصویب مجلس شورای ملی رسیده و در تاریخ ۱۳۷۷/۸/۱۷ نیز مجلس شورای اسلامی اصطلاحات بعدی آن را پذیرفته است. معاهده همکاری در ثبت اختراعات: منظور معاهده همکاری در ثبت اختراعات مورخ ۱۳۴۹ هجری شمسی (۱۹۷۰ میلادی با اصلاحات بعدی) است که در تاریخ ۱۳۸۶/۷/۲۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. آیین نامه معاهده همکاری در ثبت اختراعات: منظور آیین نامه معاهده همکاری در ثبت اختراعات قابل اجرا از سال ۱۳۸۱ هجری شمسی (۲۰۰۲ میلادی) می باشد. موافقت نامه مادرید: منظور موافقت نامه مادرید راجع به ثبت بین المللی علائم مورخ ۱۲۷۰ هجری شمسی (۱۸۹۱ میلادی با اصلاحات بعدی) است که در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. پروتکل مادرید: منظور پروتکل مربوط به موافقت نامه مادرید راجع به ثبت بین المللی علائم مورخ ۱۳۶۸ هجری شمسی (۱۹۸۹ میلادی) است که در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

ماده ۵ - اظهارنامه ثبت اختراع باید حاوی نکات زیر باشد:

- ۱- اسم، شماره ملی، نشانی، کدپستی، تابعیت و سمت متقاضی و در صورتی که متقاضی شخص حقوقی است ذکر نام، نوع فعالیت، اقامتگاه، محل و شماره ثبت، تابعیت، مرکز اصلی و عنداللزوم هرگونه شناسه دیگر آن الزامی است؛
- ۲- اسم، شماره ملی، نشانی و کدپستی نماینده قانونی متقاضی، در صورت وجود؛
- ۳- اسم، اقامتگاه و کدپستی شخص یا اشخاصی که صلاحیت دریافت ابلاغ ها در ایران را دارند، در صورتی که متقاضی مقیم ایران نباشد؛
- ۴- اسم، نشانی و شغل مخترع، در صورتی که متقاضی شخص مخترع نباشد؛
- ۵- عنوان اختراع به نحوی که اختراع ادعایی را مشخص سازد و مشتمل بر کلماتی مثل «بهرتر» و غیره نبوده و ترجیحاً بین سه تا ۱۰ کلمه باشد؛
- ۶- تاریخ، محل و شماره اظهارنامه یا گواهی نامه اختراع در خارج، در صورت درخواست حق تقدم؛
- ۷- اطلاعات مربوط به اظهارنامه اصلی در صورت تکمیلی بودن اختراع؛
- ۸- تعداد صفحات توصیف، ادعاها، خلاصه توصیف اختراع و نقشه ها؛
- ۹- تعیین طبقه اختراع براساس طبقه بندی بین المللی اختراعات؛
- ۱۰- تعیین ضمایم.

ماده ۶ - مدارک زیر باید ضمیمه اظهارنامه شود:

- ۱- توصیف اختراع؛
- ۲- ادعا یا ادعاهای اختراع؛
- ۳- خلاصه ای از توصیف اختراع؛
- ۴- نقشه یا نقشه ها، در صورت لزوم؛
- ۵- مدارک مثبت هویت متقاضی و مخترع؛

۶ - درخواست کتبی مبنی بر عدم ذکر اسم مخترع، چنانچه مخترع نخواهد اسم وی ذکر شود؛

۷- مدارک مربوط به حق تقدم که باید همزمان با تسلیم اظهارنامه یا حداکثر ظرف ۱۵ روز از آن تاریخ تسلیم شود؛

۸ - رسید مربوط به پرداخت هزینه های قانونی؛

۹- مدارک نمایندگی، در صورتی که تقاضا توسط نماینده قانونی به عمل آید.

تبصره ۱- چنانچه اظهارنامه در زمان تقاضا فاقد شرایط مقرر در ماده ۱۱ قانون باشد، مرجع ثبت از متقاضی دعوت خواهد کرد تا از تاریخ ابلاغ ظرف ۳۰ روز اصلاحات لازم را انجام دهد و تاریخ تقاضا همان تاریخ دریافت اصلاحات مذکور خواهد بود. اگر در مهلت تعیین شده اصلاح صورت نگیرد، اظهارنامه کان لم یکن تلقی خواهد شد. این مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور ۶۰ روز می باشد.

تبصره ۲- اگر در اظهارنامه به نقشه هایی اشاره شود که در آن درج یا ضمیمه نشده است مرجع ثبت از متقاضی دعوت می کند تا نقشه ها را ظرف ۳۰ روز ارائه دهد. در صورت ارائه، تاریخ دریافت نقشه ها، تاریخ تقاضا تلقی خواهد شد. در غیر این صورت، مرجع ثبت تاریخ تقاضا را همان تاریخ دریافت اظهارنامه قید نموده و اشاره به نقشه ها را کان لم یکن تلقی خواهد کرد. این مهلت برای اشخاص مقیم خارج از کشور ۶۰ روز می باشد.

ماده ۱۰ - توصیف اختراع باید صریح و همراه با جزئیات کامل و مشتمل بر نکات زیر باشد:

۱- عنوان اختراع به گونه ای که در اظهارنامه ذکر گردیده است؛

۲- زمینه فنی اختراع مربوط؛

۳- مشکل فنی و بیان اهداف اختراع؛

۴- شرح وضعیت دانش پیشین و سابقه پیشرفت هایی که در رابطه با اختراع ادعایی وجود دارد، به نحوی که برای درک و بررسی جدید بودن اختراع کفایت کند؛

۵ - ارائه راه حل برای مشکل فنی موجود، همراه با شرح دقیق و کافی و یکپارچه اختراع؛

۶ - توضیح اشکال، نقشه ها، نمودارها در صورت وجود، به نحوی که یک متخصص در آن زمینه بتواند اختراع را درک و ارتباط اجزای آن را دریابد. ارجاع به شماره هایی که برای بیان ویژگی های اختراع در نقشه آمده است الزامی است.

۷- بیان واضح و دقیق مزایای اختراع ادعایی نسبت به اختراعات پیشین، به نحوی که ویژگی جدید بودن اختراع و تاثیر فنی آن را روشن سازد؛

۸ - توضیح حداقل یک روش اجرایی برای به کارگیری اختراع؛

۹- ذکر صریح کاربرد صنعتی اختراع در صورتی که ماهیت اختراع گویای این امر نباشد.

ماده ۱۱ - ادعای اختراع باید عناصر اختراعی را که حمایت از آن درخواست شده است، درچارچوب مشخصه های فنی تعیین کند. هر اختراع می تواند

مشتمل بر یک یا چند ادعا باشد. ادعا یا ادعاها باید صریح و منجز بوده و دارای شرایط زیر باشند:

۱- معقول بودن تعداد آن ها با توجه به ماهیت اختراع و شماره گذاری ترتیبی آن ها در صورت تعدد؛

۲- از اطلاعات افشاء شده در توصیف اختراع فراتر نرود و به طور کامل در توصیف اثبات و مدلل شده باشد؛

۳- ویژگی های فنی قابل حمایت را با استفاده از جملات مثبت، بیان نماید؛

۴- جز در موارد غیرقابل اجتناب، از ارجاع به نقشه ها یا توصیف امتناع گردد و تا حد ممکن از به کار بردن عباراتی مانند « همان طور که در توصیف آمد » یا « همان طور که در نقشه ها نشان داده شده » خودداری شود؛

۵ - در صورتی که برای فهم ادعا ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از بیان ادعا، شماره صفحه نقشه و علامت مشخص کننده آن در داخل پرانتز ذکر گردد؛

۶ - مشتمل بر شیوه اجرا و مزایای اختراع نباشد.

ماده ۱۲ - ادعا یا ادعاها ممکن است ناظر بر فرآورده ، فرایند، فرایند دستیابی به یک فرآورده و یا ترکیبی از فرایند و فرآورده باشد، مشروط بر اینکه راجع به یک مفهوم اختراعی باشد.

ماده ۱۳ - خلاصه توصیف اختراع باید مستقیماً زمینه فنی ای که اختراع به آن تعلق دارد را تعیین کند تا در جستجوی سوابق اختراع ادعایی مورد استفاده قرار گیرد. در خلاصه اختراع نکات زیر باید در نظر گرفته شود:

- ۱- با عنوان اختراع شروع شود و مشتمل بر ۷۰ تا ۲۰۰ کلمه باشد؛
- ۲- مشکل فنی، اساس راه حل ارائه شده برای آن و کاربرد یا کاربردهای اصلی اختراع را اجمالاً روشن نماید؛
- ۳- در صورت لزوم، مشتمل بر فرمول های شیمیایی یا معادلات ریاضی باشد تا براساس آن ها ویژگی های اختراع به بهترین شکل بیان شود؛
- ۴- در صورتی که برای توضیح اختراع ارجاع به نقشه ضرورت داشته باشد، پس از توضیح خلاصه هر قسمت باید نشانه های ارجاع دهنده به هریک از نقشه ها در داخل پرانتز ذکر گردد؛
- ۵ - عدم بیان ارزش و مزایای اختراع.

ماده ۱۵ - چنانچه نقشه ها، نمودارها، و جداول، بخشی از ضمیمه اظهارنامه اختراع باشند در ترسیم آن ها باید نکات زیر رعایت شوند:

- ۱- در یک روی صفحه کاغذ بادوام و در قطع A۴ ، با خطوط پررنگ و یکدست مشکی و غیررنگی کشیده شده و ترجیحاً در رسم آن ها از ابزارهای فنی نقشه کشی استفاده شود و حداکثر حاشیه اوراق به ترتیب از بالا ۲/۵ سانتی متر از چپ ۱/۵ سانتی متر، از راست ۲/۵ سانتی متر و از پایین ۱ سانتی متر باشد؛
- ۲- وضوح و شفافیت نقشه ها به نحوی باشد که امکان تکثیر یا تصویر برداری آن میسر شود؛
- ۳- تمام عناصر نقشه یا نمودار دارای مقیاس یکسان باشد مگر آنکه برای فهم اختراع، برجسته نمودن بخش خاصی از نقشه و یا نمودار ضروری باشد؛
- ۴- تا حد امکان به صورت عمودی در صفحه قرار گیرد؛
- ۵ - اعداد، حروف و نشانه ها به طور روشن ذکر شده و خوانا باشند؛
- ۶ - شامل نشانه هایی باشد که در توصیف بتوان به آن ها ارجاع داد؛
- ۷ - صفحات باید به ترتیب شماره گذاری شده و ترجیحاً نشان دهنده شماره آن صفحه از کل صفحات باشد؛
- ۸ - هیچ توضیحی نباید روی نقشه ها وجود داشته باشد مگر در مورد جداول و نمودارها؛
- ۹- در صورتی که هریک از نقشه ها، نمودارها و جداول در بیش از یک صفحه باشد، کل صفحات باید بدون حذف بخشی از آن ها ، شامل نشانه هایی مستقل از شماره صفحات باشد به نحوی که ارتباط و تمامیت قسمت ها را با یکدیگر روشن سازد.